IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 17)**
- **Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 11)**

z dnia 18 czerwca 2020 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży (nr 17)

Komisji Gospodarki i Rozwoju (nr 11)

18 czerwca 2020 r.

Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju, obradujące pod przewodnictwem poseł **Mirosławy Stachowiak-Różeckiej (PiS)**, przewodniczącej Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży, zrealizowały następujący porządek obrad:

– rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli w zakresie:
1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) środki europejskie na finansowanie projektów UP RP;

2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. 20;
3) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar:
a) dochody i wydatki,
b) wynagrodzenia w państwowych jednostkach budżetowych,
c) środki europejskie na finansowanie projektów GUM.

W posiedzeniu udział wzięli: **Edyta Demby-Siwek** prezes Urzędu Patentowego RP wraz ze współpracownikami, **Radosław Wiśniewski** prezes Głównego Urzędu Miar wraz ze współpracownikami, **Maciej Maciejewski** p.o. dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli, **Dariusz Szałkowski** doradca ekonomiczny w Najwyższej Izbie Kontroli, **Iwona Zwierzchowska** główny specjalista w Departamencie Instytucji Płatniczej Ministerstwa Finansów.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Marcin Chorzewski, Katarzyna Gadecka, Daria Grochowska, Izabella Kulesza-Rozesłaniec, Ziemowit Uździcki** i **Elżbieta Wojciechowska** – z sekretariatów Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram wspólne posiedzenie Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju. Witam posłów oraz gości, panią Edytę Demby-Siwek, prezes Urzędu Patentowego, pana Radosława Wiśniewskiego, prezesa Głównego Urzędu Miar, pana Macieja Maciejewskiego pełniącego obowiązki dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli. Witamy pana. Informuję, że dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198 j) ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej, umożliwiających porozumiewanie się na odległość. W celu sprawdzenia łączności i kworum proszę państwa posłów o przygotowanie się do głosowania. Wszyscy gotowi? Spokojnie, szanowni państwo, zaczynamy głosowanie. Proszę o wciśnięcie dowolnego przycisku. Czekamy. Spokojnie. Jak ktoś się wylogował, to proszę się zalogować. Dziękuję. Proszę o wynik. Głosowało 59 posłów. Stwierdzam kworum.

Szanowni państwo, komunikat dla posłów oraz gości łączących się zdalnie. Przypomnę, że przed posiedzeniem otrzymali państwo instrukcję zgłoszenia się do dyskusji i zabrania głosu w trakcie posiedzenia. Porządek dzienny posiedzenia obejmuje: rozpatrzenie i zaopiniowanie dla Komisji Finansów Publicznych Sprawozdania z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. (druk nr 396) wraz z Analizą Najwyższej Izby Kontroli (druk nr 414) w zakresie: 1) części budżetowej 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej; 2) części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie poz. 20; 3) części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar.

Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisje przyjęły porządek dzienny. Przystępujemy do jego realizacji. Pkt I i II, część budżetowa 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej oraz część budżetowa 83 – Rezerwy celowe, poz. 20 w zakresie dotyczącym Urzędu Patentowego. Proszę o zabranie głosu panią Edytę Demby-Siwek, prezes Urzędu Patentowego. Bardzo proszę.

Prezes Urzędu Patentowego Edyta Demby-Siwek:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni panie i panowie posłowie, zwracam się z uprzejmą prośbą o pozytywne rozpatrzenie i zaopiniowanie sprawozdania z wykonania budżetu za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 w części 61 – Urząd Patentowy RP oraz w części 83 – pozycja 20, Rezerwy celowe.

Na wstępie chciałam powiedzieć, przypomnieć, że Urząd Patentowy jest właściwy w sprawach z zakresu własności przemysłowej. Podstawowym zadaniem urzędu jest przyjmowanie i badanie zgłoszeń wynalazków, znaków towarowych, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaczeń geograficznych oraz orzekanie w zakresie tych praw, również prowadzenie postępowań w tym obszarze. W 2019 r. przyjęliśmy ponad 37 tys. zgłoszeń praw własności przemysłowej, w tym około 4 tys. wynalazków, 17 tys. znaków towarowych, tysiąc wzorów użytkowych i ponad tysiąc wzorów przemysłowych, a także 14 tys. wniosków o walidację patentu europejskiego na terytorium RP.

Żeby pokazać skalę zakresu działalności urzędu, chciałam powiedzieć, że w tej chwili na dzień 31 grudnia 2019 r. było chronionych około 33 tys. praw ochronnych. To pokazuje, jak szeroka jest działalność urzędu. Chcę tylko powiedzieć, że skuteczną komercjalizację nowoczesnych technologii będziemy mieli tylko wówczas, kiedy te prawa wyłączne będą odpowiednio chronione.

Ale przechodząc do rzeczy, chciałam powiedzieć, że w projekcie ustawy budżetowej za rok 2019 w części 61 – Urząd Patentowy zostały zaplanowane dochody w łącznej kwocie 73 000 tys. zł, natomiast wykonanie wynosiło 75 383 tys. zł, to jest o 2 383 tys. zł więcej niż zakładano, co stanowi 3,26%. Na powyższą kwotę składają się dochody z następujących tytułów: dochody z tytułu różnych opłat to przede wszystkim są opłaty za zgłoszenia i ochronę praw własności przemysłowej, o której wcześniej mówiłam, w kwocie 74 034 tys. zł, wpływy z rozliczeń i zwrotów z lat ubiegłych w kwocie 775 tys. zł, wpływy z różnych dochodów, w tym wpływy z tytułu zwrotów poniesionych wydatków związanych ze współpracą z Urzędem UE ds. Własności Intelektualnej, wpływy z najmu i dzierżawy majątku skarbu państwa w kwocie 25 tys. zł, wpływy ze sprzedaży wydawnictw w kwocie 12 tys. zł, wpływy z usług kserograficznych i komputerowych w kwocie 5 tys. zł.

Struktura wydatków budżetu państwa w 2019 r. bez wydatków na tak zwany projekt PUEUP, o którym za chwilę powiem, przedstawiała się następująco: wydatki ogółem – 59 361 tys. zł, z tego świadczenia na rzecz osób fizycznych stanowiły 101 tys. zł, to jest 0,17% wydatków ogółem, wydatki bieżące – 57 569 tys. zł, to stanowi 96,98% wydatków ogółem, wydatki majątkowe – 1 691 tys. zł, to jest 2,85% wydatków ogółem.

Największy udział w wydatkach budżetu państwa mają wydatki na wynagrodzenia i pochodne, które wynosiły 48 700 tys. zł i stanowią 82,04% wydatków ogółem. Pozostałe wydatki bieżące pozapłacowe wynosiły 8 869 tys. zł, co stanowiło 14,94% wydatków ogółem.

Chciałam w tym miejscu wspomnieć, że urząd realizuje wieloletni projekt Platforma Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego. Jest on realizowany w ramach środków unijnych programu operacyjnego „Polska cyfrowa". Urząd w 2019 r. poniósł wydatki na realizacje tego projektu w łącznej kwocie 10 040 tys. zł, w tym ze środków budżetu państwa na współfinansowanie 1 525 tys. zł oraz z budżetu środków europejskich – 8 515

tys. zł. Całkowita wartość projektu wynosi 21 217 tys. zł, w tym ze środków budżetu państwa w kwocie 3 260 tys. zł, co stanowi 15,37%, oraz z budżetu środków europejskich jest finansowanie 17 502 tys. zł, co stanowi 84,63%.

Część 83 – rezerwa celowa, poz. 20, środki z tej rezerwy zostały przeznaczone w kwocie 120 tys. zł na finansowanie skutków wzrostu wynagrodzeń wraz z pochodnymi pracowników zatrudnionych w Urzędzie Patentowym w związku z uzyskanymi awansami zawodowymi w roku 2019.

Podsumowując, chciałam powiedzieć, że rok rocznie Urząd Patentowy przynosi do budżetu państwa dochody rzędu 84 mln zł i jesteśmy jednym z niewielu urzędów dochodowych. Co roku urząd przynosi do budżetu państwa nadwyżkę dochodów nad wydatkami średnio w kwocie 15 mln zł. Chciałam powiedzieć, że mimo naszych starań, a staramy się, żeby te dochody były coraz wyższe, niemniej to, czy efektywnie zrealizujemy plan finansowy, jest uzależnione przede wszystkim od okoliczności, na które urząd bezpośrednio nie ma wpływu, czyli od tego, jaka jest koniunktura na rynku i czy przedsiębiorcy wybiorą ten czy inny sposób ochrony swoich praw. Dlatego między innymi tak trudno jest zaplanować dochody urzędu ze stuprocentową trafnością. Stąd wykonanie dochodów jest wyższe, niż zaplanowaliśmy, ale to jest na poziomie 3,3%.

Z jednej strony przynosimy dochody, ale z drugiej strony też od wielu lat borykamy się niedofinansowaniem przede wszystkim w obszarze wynagrodzeń urzędników i ekspertów, którzy pracują w naszym urzędzie. Ale mam nadzieję, że będzie to zmierzało w dobrym kierunku. To chyba z mojej strony wszystko. Mam nadzieję, że wszystkie informacje i wyjaśnienia okażą się dla państwa wystarczające, ale oczywiście pozostaję do dyspozycji. Dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Bardzo proszę, pan Maciej Maciejewski pełniący obowiązki dyrektora Departamentu Gospodarki Skarbu Państwa i Prywatyzacji NIK.

P.o. dyrektora Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli Maciej Maciejewski:

Dzień dobry państwu. Chciałbym powiedzieć, że NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 61 – Urząd Patentowy RP. We wszystkich obszarach, które objęliśmy kontrolą, stwierdzono, że rzetelnie zaplanowano oraz w sposób celowy i gospodarny zrealizowano w 2019 r. wydatki budżetu państwa w kwocie 60 886 tys. zł, to jest w wysokości 99,9% planu po zmianach. Również z budżetu środków europejskich urzędu wydatkowano kwotę 8 514 tys. zł, co stanowiło 98,6% planu po zmianach. Środki, tak jak już to było wspomniane, zostały przeznaczone na realizację projektu Platforma Usług Elektronicznych Urzędu Patentowego.

Dysponent części także prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu. NIK zaopiniowała pozytywnie prawidłowość sporządzenia przez dysponenta części rocznych sprawozdań za 2019 r. Sprawozdania sporządzone przez dysponenta były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej, a przyjęty system kontroli zarządczej zapewnił w sposób racjonalny kontrolę prawidłowości sporządzanych sprawozdań oraz sprawozdań w zakresie operacji finansowych. W związku z tym, że w toku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w realizacji budżetu państwa w części 61 NIK nie sformułowała żadnych wniosków pokontrolnych.

Żeby się jeszcze odnieść troszkę do szczegółów, to w tym roku, jeżeli chodzi o wykonanie budżetu państwa, kontrola dochodów budżetowych została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wynikami roku ubiegłego. Jeżeli chodzi o szczegóły dotyczące rezerw celowych, to kwota 3 458 tys. zł była przeznaczona: na wydatki bieżące w wysokości 2 284 tys. zł, na wydatki majątkowe 1 157 tys. zł oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych – 16 tys. zł. Szczegółowym badaniem objęliśmy wykorzystanie rezerwy celowej wydatkowanej przez urząd w 100 procentach. Badanie to nie wykazało nieprawidłowości, wszystkie środki zostały wykorzystały zgodnie z przeznaczeniem na koszty dotyczące utrzymania rezultatów projektu systemowego „Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce". Również szczegółowym badaniem objęliśmy

realizację wydatków budżetu państwa w kwocie 3 194 tys. zł, to jest 5,2% wydatków ogółem, które zostały udokumentowane 26 dowodami księgowymi.

Jeśli chodzi o wynagrodzenia, to przeciętne wynagrodzenie w 2019 r. na jednego pełnozatrudnionego wyniosło 6829 zł i było wyższe w porównaniu z poprzednim rokiem o 6,1%, to jest o 391 zł. Przeciętne zatrudnienie w przeliczeniu na pełnozatrudnionych wynosiło 517 osób i było niewiele mniejsze od tego w 2018 r. Wówczas były to 522 osoby, a więc o 5 osób mniej.

Tak jak wspomniałem na początku, wobec niestwierdzenia żadnych nieprawidłowości w obszarach objętych badaniem NIK nie formułowała wniosków pokontrolnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. proszę panią poseł Annę Cicholską o przedstawienie koreferatu i wniosków do opinii Komisji.

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, w części 61 – Urząd Patentowy RP, wykonanie dochodów Urzędu Patentowego było o 3,3% wyższe od kwoty zaplanowane w budżecie państwa. Wykonanie wydatków w stosunku do 2018 r. było o 4,9% wyższe. Pozytywna jest ocena NIK, w związku z tym, Wysokie Komisje, proszę, po dogłębnej mojej analizie, o pozytywne zaopiniowanie budżetu Urzędu Patentowego RP w części 61. Również jeżeli chodzi o rezerwę celową, proszę też o pozytywne zaopiniowanie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Otwieram dyskusję. Kto z państwa posłów chciałby zabrać głos? Bardzo proszę, pan Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Chciałem podziękować za te informacje, za ocenę zarówno pani poseł, jak i NIK. Po raz kolejny mamy przykład z działalnością celową Urzędu Patentowego i kiedy podchodzimy do ocen, do realizacji, zawsze stawiamy sobie pytanie, jak będzie wyglądał rok bieżący i lata następne. Faktyczne te wszystkie informacje w sprawozdaniach, które potwierdzają coraz większe zaangażowanie Urzędu Patentowego w zakresie chociażby walidacji trendów europejskich w zakresie ochrony znaków towarowych, pokazują, że skala działań i zakresu będzie po prostu rosła. Wracam w tej chwili do naszych postulatów związanych ze zwiększeniem środków na płace. Jeżeli płace stanowią blisko 80% całości wydatków budżetowych, wydaje się – dzisiaj jeszcze raz jasno zasygnalizowano w ocenie prac bieżących tego budżetu i przy różnych korektach, które będą miały miejsce – by ponowić apel, aby utrzymać ludzi pracujących na odpowiednich płacach przy potrzebach utrzymania najwyższej jakości pracowników, ich kompetencji, wykształcenia. Jest po prostu potrzeba zwiększenia środków na płace. Zresztą te wnioski składaliśmy odpowiednio w czasie prac nad budżetem państwa na rok 2020. Oczywiście ocena jest pozytywna, za co dziękujemy. Raz jeszcze wskazanie, abyśmy przy kolejnych pracach nad budżetem powiedzieli sobie jasno, że jeżeli te urzędy mają funkcjonować i utrzymywać najwyższą jakość pracowników, muszą być dobrze dofinansowane. Ponawiam więc przy tej okazji apel o zwiększenie budżetu, szczególnie w zakresie płac, o czym rozmawialiśmy niespełna pół roku temu. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Czy ktoś z państwa posłów chciałby zabrać głos jeszcze w tej dyskusji? Nie widzę. Dziękuję. Stwierdzam, że możemy zamknąć dyskusję, wobec czego ją zamykam. Dziękuję bardzo.

Czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Anny Cicholskiej? Nie widzę. Dziękuję. Wobec tego, szanowni państwo, stwierdzam, że Komisje: Edukacji, Nauki i Młodzieży oraz Gospodarki i Rozwoju na wspólnym posiedzeniu pozytywnie zaopiniowały dla Komisji Finansów Publicznych sprawozdanie z wykonania budżetu państwa za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2019 r. w części budżetowej 61 – Urząd Patentowy RP, części budżetowej 83 – Rezerwy celowe, w zakresie pozycja 20. Dziękuję bardzo.

Komisje przyjęły powyższy wniosek.

Punkt trzeci – część budżetowa 64 – Główny Urząd Miar. Proszę o zabranie głosu pana Radosława Wiśniewskiego, prezesa GUM. Bardzo proszę.

Prezes Głównego Urzędu Miar Radosław Wiśniewski:

Dziękuję bardzo, panie przewodnicząca. Szanowna pani przewodnicząca, panie przewodniczący, Wysoka Komisjo i szanowni państwo, chciałbym przedstawić w sposób syntetyczny sprawozdanie z wykonania budżetu w części 64, czyli Główny Urząd Miar. Pokrótce, informacja na temat tego, czym się zajmujemy. Prezes GUM i cała struktura administracji miar, administracji probierczej jest odpowiedzialna w Polsce za obszar metrologii, probiernictwa i taki specyficzny obszar, który związany jest z certyfikacją kas rejestrujących, a także tachografów, czasu urzędowego i towarów paczkowanych. Są to wszystko zapisy ustawowe. Administracja miar i probiercza w Polsce podlegająca prezesowi obejmuje GUM z siedzibą w Warszawie i 12 okręgowych urzędów miar w całej Polsce, z tym że 10 to są okręgowe urzędy miar oraz 2 to okręgowe urzędy probiercze, i 58 wydziałów zamiejscowych, które są sfederowane w 12 okręgowych urzędach miast. Prezes będący centralnym organem administracji rządowej wykonuje swoje zadanie przy pomocy GUM. Ustawy już wymieniłem, nie będę tego powtarzał. Zadania łącznie obejmują szeroki obszar metrologii oraz probiernictwa, czyli wszystkie aspekty, które są związane z miarami w Polsce oraz z probiernictwem, czyli metalami szlachetnymi, mówiąc bardzo ogólnie.

Jeżeli chodzi o dochody budżetu państwa, to w części 64 wykonanie zostało zrealizowane w wysokości 72 620 tys. zł, w podziale: GUM – 8 370 tys. zł, terenowe administracje miar – ponad 53 mln zł, terenowe administracje probiercze – ponad 11 mln zł. W stosunku do ustawy budżetowej na 2019 r. wykonanie dochodów było wyższe o 8,6%, a w porównaniu do 2018 r. o niecałe 4%. Ta sytuacja prawdopodobnie zmieni się w tym roku, ponieważ już wiemy, że część tych dochodów utraciliśmy wskutek tego, że urzędy były częściowo zamknięte.

Jeżeli chodzi o wydatki budżetu państwa w części 64, to zostały one wykonane w wysokości 155 170 tys. zł, natomiast wydatki środków europejskich – w wysokości 2 230 tys. zł. Były one związane z realizacją trzech zadań projektowych, o czym za chwilę państwu powiem.

W stosunku do planu po zmianach na 2019 r. wydatki z budżetu państwa zostały wykonane w 99,6%. W GUM te wydatki wyniosły ponad 50 500 tys. zł, w terenowej administracji miar – ponad 92 000 tys. zł, w terenowej administracji probierczej – niespełna 12 420 tys. zł. Z ogólnej kwoty wydatków wydatki bieżące stanowią 141 430 tys. zł, wydatki majątkowe – ponad 13 500 tys. zł. Wydatki bieżące zostały wykonane w 99,6% w stosunku do planu po zmianach na 2019 r. Wydatki majątkowe zostały wykonane w 99,8% w stosunku do planu po zmianach na 2019 r. Wydatki budżetu państwa w części związanej z realizacją projektów realizowanych ze środków UE to były trzy grupy projektowe, może tak to nazwę. Pierwsza grupa projektowa dotyczyła Europejskiego programu na rzecz innowacji badań w metrologii, w skrócie EMPIR. Są to środki finansowe bezpośrednio transferowane z poziomu Komisji Europejskiej. realizowaliśmy łącznie 14 projektów. W 2019 r. kwota otrzymanych środków w ramach projektów EMPIR, bo mniejsze projekty składają się łącznie na kwotę rezerwy celowej, która została przekazana w kwocie 487 700 zł, natomiast otrzymane środki GUM zrealizował w wysokości 376 700 zł. Ponieważ są to projekty badawczo-rozwojowe, tutaj się nie da w bardzo precyzyjny sposób określić wydatkowania. Część tych środków została zwrócona do budżetu państwa, ale po wykonaniu projektów, zakończeniu realizacji harmonogramów zostaną wydatkowane. Kolejny duży projekt to jest system wsparcia informatycznego usług terenowej administracji miar, skrót ŚWITEŹ – tak go nazywamy. Łączna wartość tego projektu w całym okresie realizacji, czyli od 2019 do 2021 r., to jest ponad 14 mln zł. Wydatki budżetu państwa na współfinansowanie wyżej wymienionego projektu w naszej części 64 wyniosły 119 600 zł, czyli ponad 119 tys. Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły w 2019 r. ponad 650 tys. zł. Kolejny, trzeci projekt, w którym wykorzystywaliśmy środki budżetu środków europejskich, to był świętokrzyski kampus laboratoryjny GUM. Nasz projekt sztandarowy, realizowany w konsorcjum z Politechniką Świętokrzy-

ską, w okresie od 2019 do 2023 r. Łączna wartość na chwilę obecną to ponad 162 500 tys. zł. W 2019 r. plan wydatków budżetu środków europejskich GUM został zwiększony w ramach rezerw celowych na wydatki majątkowe o kwotę ponad 1 500 tys. zł decyzją ministra finansów, natomiast wydatki budżetu środków europejskich na finansowanie tego projektu w części 64 GUM zostały zrealizowane w 100% – może tak.

Jeżeli chodzi o przeciętne miesięczne zatrudnienie w całej administracji miar i administracji probierczej, wynosiło ponad 1500 osób, dokładnie 1506. W stosunku do poprzedniego roku to było zmniejszenie łącznego zatrudnienia o 21 osób, oczywiście według określonej daty, bo informacja się zmienia w zależności od miesiąca. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie – tutaj pani prezes przed chwilą wspominała – w całej administracji wynosi 5490 zł brutto i było wyższe w poprzednim roku tylko dlatego, że dostaliśmy dodatkową kwotę, zwiększenie kwoty bazowej w ramach projektów o 2,3%. To wynagrodzenie jest największą naszą bolączką, jeżeli chodzi o funkcjonowanie i o pozyskanie młodych ludzi w GUM. Średnia wieku znacznie przekracza 45 lat, więc jest to naprawdę rzecz bardzo ważna, żebyśmy zwracali na to uwagę, bo po prostu nie będzie miał kto pracować w naszej administracji miar, tym bardziej w probierczej, bo tam jest jeszcze gorzej. Tak wygląda sytuacja dotycząca dochodów i wydatków. Dziękuję bardzo za wysłuchanie i bardzo proszę o przyjęcie tego sprawozdania z wykonania za rok 2019. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Pan dyrektor Maciej Maciejewski, NIK.

P.o. dyrektora departamentu NIK Maciej Maciejewski:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, przedstawię ocenę wykonania budżetu państwa w części 64 – Główny Urząd Miar. NIK oceniła pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 64. W żadnym z obszarów objętych kontrolą nie wykryto nieprawidłowości, które miałyby wpływ na wykonanie budżetu. Niemniej jednak stwierdzono nieprawidłowości, które dotyczyły funkcjonowania kontroli zarządczej w obszarze spraw pracowniczych urzędu oraz w zakresie realizacji zaleceń poaudytowych, dotyczących projektu w ramach europejskiego programu na rzecz innowacji i badań w metrologii. W wyniku kontroli 8,2% zrealizowanych wydatków stwierdziliśmy, że zostały one poniesione w kwotach ujętych w planie finansowym i zgodnie na realizację zakupów towarów i usług, które służyły realizacji celów jednostki. W próbie wydatków nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności, które skutkowałyby zapłaceniem odsetek, kar lub innych opłat. Wydatki zostały poniesione z zachowaniem zasad gospodarowania środkami publicznymi.

Dochody – kwoty już były podawane – zrealizowane w 2019 r. wyniosły 72 618 tys. zł i były wyższe o 8,6% od planowanych w ustawie budżetowej. Jeśli chodzi o zrealizowane wydatki w części 64, to wyniosły one 155 168 tys. zł i stanowiły 99,6% planu po zmianach. Wydatki jednostek budżetowych w 2019 r. również zostały zrealizowane w 99,6%, w kwocie 140 813 tys. zł. Główną część stanowiły tutaj wynagrodzenia, które zrealizowano w kwocie 98 681 tys. zł. Przeciętne wynagrodzenie brutto na pełnozatrudnionego w 2019 r. wyniosło 5490 zł i było wyższe o 6,9% od wynagrodzenia w 2018 r.

Szczegółowym badaniem próby wydatków objęliśmy wydatki w kwocie 50 495 tys. zł, gdzie zbadaliśmy 58 wydatków, na kwotę 12 691 tys. zł, co stanowiło 25% wydatków w rozdziale 75001. W wyniku przeprowadzonych szczegółowych badań stwierdziliśmy, że wydatków dokonywano w wysokościach kwot ujętych w planie finansowym, realizując usługi i zakupy określone w planie zadań inwestycyjnych jednostki. Nie stwierdzono również naruszeń ustawy – Prawo zamówień publicznych. To jeśli chodzi o szczegóły.

Tak jak wspomniałem, mimo że stwierdzono nieprawidłowości, nie miały one wpływu na wykonanie budżetu. NIK w związku z nimi sformułowała dwa wnioski pokontrolne. Pierwszy dotyczył wzmożenia kontroli zarządczej w obszarze spraw pracowniczych urzędu, a drugi – zrealizowania zaleceń audytora wewnętrznego, dotyczących ustalenia zasad i sposobu rozliczania środków w ramach realizowanego projektu EMPIR.

Otrzymaliśmy również informację od prezesa GUM, że podjęto już działania na rzecz realizacji obu tych wniosków. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Proszę o zaprezentowanie koreferatu i wniosków do opinii Komisji pania poseł Annę Cicholską.

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo przewodniczący, Wysokie Komisje, w 2019 r. wobec 2018 r. nastąpiło zmniejszenie wydatków bieżących o 0,74%, a wydatków majątkowych o 37,55%. To wynika z analizy w części 64 budżetu GUM. W stosunku do 2018 r. dochody GUM w części 64 w 2019 r. były wyższe o 4,2%. Ostatnia zmiana wynikała ze zmiany w planie finansowym. W rezultacie udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem zmniejszył się z 13,4% do 8,85%. W 2019 r. GUM realizował projekt „System wsparcia informatycznego usług terenowych i administracji miar" ŚWITEŹ, tak jak pan dyrektor zaznaczył, oraz kontynuował pracę w ramach europejskiego programu na rzecz innowacji i badań w metrologii. Wobec powyższego wykonanie budżetu w części 64 GUM należy ocenić pozytywnie i rekomenduję Wysokim Komisjom pozytywne zaopiniowanie budżetu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Szanowni państwo, otwieram dyskusję. Bardzo proszę, pani poseł Mirosława Nykiel.

Poseł Mirosława Nykiel (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Mam pytanie w zasadzie już trochę odpowiedział pan, przedstawiciel NIK, kończąc wnioskami, ale ja bym jednak pana poprosiła o rozwinięcie tych mankamentów w zarządzaniu, bo tak się to tylko przewinęło i że wydano wnioski, które są już wdrożone, ale coś więcej gdyby pan powiedział na ten temat. Dotyczyło to zarówno zarządczych spraw, jak i również jakiegoś projektu. Dwa, trzy zdania więcej na ten temat. O wnioskach końcowych już trochę pan powiedział, ale mam też pytanie do pana prezesa. Panie prezesie, powiedział pan o tym, że ciągle macie za mało pieniędzy na wynagrodzenia. Proszę powiedzieć, bo po analizie materiałów widziałam, że przeciętne wynagrodzenie wynosiło ponad 6000 zł na zatrudnionego, o jakiej skali mówimy? Czy w przeliczeniu na to przeciętne, czy kwotowo – ile panu brakuje pieniędzy na wynagrodzenia, żeby rzeczywiście wykonywać zadania tak, jak pan sobie założył strategicznie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. za chwilkę udzielę panom, głosu, bo jeszcze się zgłaszają posłowie. Pan Piotr Borys.

Poseł Piotr Borys (KO):

Ja tylko chciałem dodać dokładnie to, co już wybrzmiało w końcowej wypowiedzi pani poseł, przypomnieć raz jeszcze tę dyskusję i symetrycznie wskazać na problem wynagrodzeń, utrzymania najlepszej kadry. To jest stały postulat wynikający z troski i Komisji, i Sejmu o tak ważne organy, jakimi są Główny Urząd Miar i Urząd Patentowy, więc prosiłbym, aby w tej ocenie, kiedy rozmawiamy o wykonaniu budżetu, mieć to na uwadze, aby te sugestie ze strony posłów mogły być zawarte przynajmniej w protokole, bo wiemy, że nie stanowią formalnego wniosku, ale żebyśmy zwrócili uwagę na to po raz kolejny, jeżeli chcemy utrzymać najwyższą jakość pracy tych urzędów. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Czy są jeszcze posłowie, którzy by chcieli zabrać głos w dyskusji? Czy ktoś może zdalnie się z nami łączy? Nie. Dziękuję. Wobec tego poproszę panów o udzielenie odpowiedzi. Wywołany do odpowiedzi w pierwszej kolejności został pan dyrektor Maciej Maciejewski, NIK. Bardzo proszę.

P.o. dyrektora departamentu NIK Maciej Maciejewski:

Dziękuję bardzo. Już śpieszę przedstawić szczegóły tych dwóch nieprawidłowości, cały czas zaznaczając, że nie wpłynęły one na naszą ocenę wykonania budżetu w części. Pierwsza nieprawidłowość i pierwszy wniosek, który dotyczył wzmożenia kontroli zarządczej w obszarze spraw pracowniczych, dotyczył wadliwego wypowiedzenia umowy o pracę

pracownikowi urzędu, w wyniku czego, w wyniku również zasądzonego wyrokiem sądowym, należało wypłacić odszkodowanie w kwocie 18 500 zł, ponieważ sąd orzekł, że było to wadliwe wypowiedzenie. Sąd wskazał, że wadliwość zwolnienia tego pracownika polegała między innymi na pozornej likwidacji stanowiska zajmowanego przez tego pracownika. NIK zwróciła uwagę, że również w 2018 r. było wypłacone odszkodowanie zwolnionemu pracownikowi. Wówczas wielkość odszkodowania wyniosła niespełna 16 500 zł, a z kolei w styczniu 2020 r. wydany został kolejny, jednak jeszcze nieprawomocny wyrok sądu rejonowego, który również zasądził od GUM na rzecz byłego pracownika z tytułu wadliwego zwolnienia z pracy. Stąd wyraźnie widać, że konieczne jest jakieś systemowe zadziałanie, żeby poprawić kontrolę w obszarze spraw pracowniczych.

Natomiast jeżeli chodzi o nasz drugi wniosek, w którym jest prośba o zrealizowanie zaleceń audytora wewnętrznego, zaleceń dotyczących ustalania zasad i sposobu rozliczania środków w ramach realizowanych projektów, to dotyczy sytuacji, w której został przeprowadzony audyt wewnętrzny programu EMPIR, gdzie audytor wykazał 11 nieprawidłowości w obszarze rozliczania i sprawozdawczości projektu w ramach tego programu. Te nieprawidłowości między innymi dotyczyły na przykład braku jednolitych zasad ustalania stawki roboczogodziny za udział pracownika w projekcie. Stawki oscylowały tam od 5 do 20 euro za godzinę. Audytor ustalił również, że zasady rozliczania kosztów w projekcie były zawarte w przewodniku beneficjenta i w ocenie audytora te problemy z rozliczaniem projektu wymagały dokładnego przeanalizowania ryzyka związanego z realizacja tych projektów. Stąd wydał szereg zaleceń, które wskazywały również na konieczność przeprowadzenia systematycznej i udokumentowanej analizy ryzyka w projektach. Nie podjęto działań w kierunku zrealizowania wszystkich tych zaleceń. Stąd w naszej ocenie jest potrzeba, żeby zintensyfikować działania w tym kierunku, żeby zalecenia audytora wewnętrznego zostały zrealizowane. Tak jak wspomniałem również poprzednio, otrzymaliśmy informację, że ten wniosek jest obecnie przedmiotem analiz służb GUM, tak żeby opracować optymalne rozwiązania w zakresie wdrożenia wszystkich tych zaleceń. Tak że to tyle w tej sprawie.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję. Bardzo proszę o odpowiedź na pytanie pana prezesa Radosława Wiśniewskiego, prezesa GUM.

Prezes GUM Radosław Wiśniewski:

Szanowna pani przewodnicząca, pani poseł, kwestia wynagrodzeń jest od wielu lat problemem dociekań w wielu gremiach. Specyfika tego zawodu – mówię o metrologu czy też o osobie, która zajmuje się probiernictwem – jest wysoko specjalistyczna, że tak powiem. Mamy bardzo mało osób, które mają umiejętności takie, które chciałyby spożytkować właśnie w metrologii. Jeżeli popatrzymy na te kadry, to wiek metrologów jest coraz wyższy. To są osoby, które są głównymi metrologami. Zgodnie z rozporządzeniem już nawet w ścieżce kariery nie ma miejsca, żeby poszły do góry. Jedyną zachętą do lepszej pracy jest wyższe wynagrodzenie. Kwota, o której mówiłem, te 5600 zł z kawałkiem dotyczy średniej oczywiście w urzędzie, natomiast jeżeli byśmy popatrzyli na okręgowe urzędy miar i okręgowe urzędy probiercze, to mogę powiedzieć – pokazywałem to wcześniej na posiedzeniu Komisji – ale mogę powiedzieć, że w 60% miejsc, w których pracują te osoby, a to jest około 70 miejsc w Polsce, bo jest 70 jednostek terenowych, w 60% średnie wynagrodzenie tych osób jest niższe niż średnie wynagrodzenie w powiecie. To jest takie odniesienie. Nie do Warszawy, nie do średniej krajowej, tylko do średniej powiatowej. W 60% mamy niższe wynagrodzenie niż średnia w powiecie. Z danych liczbowych, bo pani poseł pytała o skalę, wygląda to mniej więcej w ten sposób, że zwiększenie wynagrodzenia o 1% w całej administracji, to jest poziom około 7 mln zł, czyli gdybyśmy chcieli podnieść średnie wynagrodzenia o 1%, to musielibyśmy przeznaczyć na to 7 mln zł. O takiej skali mówimy, bo to jest ponad 1500 osób.

Natomiast odniosę się przez chwileczkę tylko do elementów dotyczących naszych problemów z EMPIR-ami. Szanowni państwo, programy EMPIR są programami europejskimi, podlegającymi zapisom programu, który jest programem europejskim. Słyszeliśmy o stawkach 5–10 euro za godzinę, podczas gdy nasi koledzy z innych krajów mają 30–40

euro za godzinę. To jest przeliczone dla danego pracownika w stosunku do jego wynagrodzenia na kwoty w euro i następnie jest kalkulowana stawka. W niektórych projektach dochodzi do tego, że nasi pracownicy nie są tam brani pod uwagę, bo zaniżają cenę. Jeżeli metrolog z Niemiec na przykład ma stawkę 30 euro, a nasz ma 10, to wygląda to po prostu dziwnie. Nie możemy tego zmienić, ponieważ jest to oparte o nasze niskie wynagrodzenie. Dlatego ten problem właśnie się przekłada na kwestie realizacji, kwestie wypłacenia. Bo problem w EMPIR-ach polega generalnie na tym, że są problemy z wypłatami właśnie w tym ujęciu, gdzie mamy do czynienia z przekazaniem środków finansowych i musimy je dalej przekazać. To jest w tej chwili naprawiane. Jest obok mnie w tej chwili pani Szczerbiak, która pracuje intensywnie nad tym, żeby to doprowadzić do pełnej płynności. I my to zrobimy. Właściwie to robimy, tylko to są zaszłości, które niestety są i musimy je rozwiązać, bo te projekty będą. Mamy następną perspektywę, w której te projekty dalej będą. Musimy więc ułożyć procedurę, poprawić tę procedurę, albo wnosić o jakieś zmiany, bo w niektórych przypadkach po prostu bardzo trudno jest to zrealizować. Dlatego wniosek dotyczący niskich wynagrodzeń jest dla nas newralgiczny. Średnia dużo, dużo powyżej 45 lat w całej naszej administracji i niskie wynagrodzenia oznaczają, że będziemy mieli problemy, a już mamy w tej chwili. Pewna skala problemu, którą chciałbym przekazać jedną liczbą, to w tej chwili na odprawy emerytalne mamy zagwarantowane w budżecie 1 800 tys. zł. To oznacza, jaką mamy skalę emerytów w GUM. Jeżeli te osoby odejdą, to tracimy często całe obszary wsparcia. Można powiedzieć, że robimy to dobrze. Jak te osoby odejdą, a nie mamy młodych, to będziemy mieli problemy z tym, że będzie to robione jakoś, a nie dobrze, więc ci emeryci są na pokładzie. Problem jest wieloaspektowy. Pokazywałem to wcześniej na posiedzeniu Komisji. Chcielibyśmy, żeby środki, które dostajemy na wynagrodzenia, były wyższe, bo one gwarantują to, że będziemy lepszą instytucją i nie będziemy mieli problemów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Zamykam dyskusję. czy jest sprzeciw wobec wniosku pani poseł Anny Cicholskiej o pozytywne zaopiniowanie części budżetowej 64 – Główny Urząd Miar? Nie widzę. Wobec tego stwierdzam, że Komisje przyjęły powyższy wniosek.

Teraz pozostaje nam jeszcze wybór posła przedstawiającego opinię na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Chciałam zaproponować panią poseł Annę Cicholską. Czy są inne propozycje? Czy pani poseł się zgadza?

Poseł Anna Cicholska (PiS):

Tak.

Przewodnicząca poseł Mirosława Stachowiak-Różecka (PiS):

Dziękuję bardzo. Wobec tego stwierdzam, że sprzeciwu wobec tej propozycji nie było. Pani poseł Anna Cicholska będzie nas reprezentować na posiedzeniu Komisji Finansów Publicznych. Komisje przyjęły ten wniosek. Na tym porządek dzienny posiedzenia został wyczerpany.